

UNA BALADA DEL MAR DEL NORD

RAIMON PORTELL

edebé

periscopiⁱ

**UNA BALADA
DEL MAR DEL
NORD**

RAIMON PORTELL

**UNA BALADA
DEL MAR DEL
NORD**

edebé

© Raimon Portell, 2022

© Ed. Cat.: Edebé, 2022

Passeig de Sant Joan Bosco, 62

08017 Barcelona

www.edebe.com

Atenció al client: 902 444 441

contacta@edebe.net

Directora de Publicacions: Reina Duarte

Editora: Elisenda Vergés-Bo

Disseny de la col·lecció: Book & Look

Fotografia de coberta: Tobias Bjørkli, de Pexels

Fotografia de l'autor: Fernando Ramírez

1a edició, febrer 2022

ISBN: 978-84-683-5598-6

Dipòsit legal: B. 16092-2021

Imprès a Espanya

Printed in Spain

EGS - Rosari, 2 - Barcelona

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 917 021 970 / 932 720 445).

Als qui ens ajuden a recordar.

Mor el dia,
l'aire calla;
ja no sona
la batalla.

Josep Carner, «Els corbs»

Índex

29. La duna	11
28. Abans de l'alba	12
25. Al pas de Rom	16
27. Roba estesa	21
30. Els dits, les cames, el genoll, la llengua	24
1. Una cabana enmig del bosc	25
2. L'un per l'altre	28
3. Sang jove	30
31. La veu de l'ànima	32
32. Regals del mar	35
4. La cacera	36
5. El nom nou	39
33. Darrere dels crancs	41
34. La carta	43
13. Dues lliçons	44
14. Flors de muntanya	48
15. Totes les medalles	51
16. A peu dret	53
17. Mariners d'aigua dolça	58
18. El racó dels trastos	61
19. A Hamaburg	64

20. Final de concert	66
35. Feines pendants	68
36. Vistes al mar	70
6. La memòria dels dits	72
7. Al moll	75
8. Olor d'hivern	78
37. Un cop de vent	80
9. Els pantalons	82
10. La resposta del vell Conrad	84
11. Maleït document	85
12. Comiat	88
38. Un bon sopar	90
21. Un músic excepcional	92
22. Veus	97
23. Camises grises	100
39. Aquella carta	105
24. Fem bossa	109
26. La nena de la platja llarga	112
40. Els convidats	115
41. Una història llarga	117
Agraïments	118

29. *La duna*

No és la seva terra. Maresmes, herba pentinada pel vent, una platja que s'estira immensa. Amb la marea baixa, l'oceà es retira fins a l'horitzó i deixa una plana humida on s'enganxa el cel, que la fa brillar com un mirall. Aleshores, des de dalt de la duna, es pot veure com els núvols i els ocells volen alhora per l'aire i per terra.

L'únic que l'Stil sap, l'únic que el seu cap deixa escapar, és la certesa que aquesta duna és un bon lloc per esperar i que aquest no és el seu país.

Bé, i des d'aquest matí també sap una altra cosa. Sap que, per una vegada, no és l'únic que espera. Avui pot ser un dia especial.

28. *Abans de l'alba*

S'ha despertat de negra nit, com sempre. Amb cada moviment, la palla cruixia. Potser és això el que desperta la Blanca, o potser és la Blanca qui el desperta a ell. Sigui com sigui, tan bon punt ha començat a bellugar-se, ha sentit que a sota la vaca sospirava, es removia, s'alçava, pitjava el jaç.

A les fosques, encara mig adormit, ha baixat per l'escala de mà. Solament havia d'encertar els graons. Quan ha arribat a baix, ha palpat el terra amb el peu per trobar els esclops i calçar-se'ls. Un parell de passos, troba la porta, descorre el forrellat i surt a fora. Ha inspirat, s'ha tret les lleganyes i ha deixat anar uns quants núvols de baf.

S'ha rentat la cara a l'abeurador. L'aigua glaçada l'acaba de desvetllar i li fa agrair l'escalfor de dins de l'estable.

Torna a entrar i cada moviment el porta al següent: encén el quinqué, agafa la galleda i el tamboret. La Blanca espera inquieta. Hi seu a tocar. Recolza el cap contra la panxa colossal i muny la vaca.

Després surt de l'estable i va cap a la casa. Cal abocar la llet a l'olla i posar-la damunt dels fogons. Encara ha trobat una brasa viva entre la cendra. Hi ha afegit carbó i ha bufat fins que s'ha tornat a avivar el foc.

De les habitacions de dins, li ha arribat un grinyol. És la Bet que baixa del llit.

L'Stil també podria dormir a la casa. Hi ha dos llits lliures: el de l'habitació del pare i el de l'àvia, que és on dormen la Fenna i en Valdemar quan venen de visita. Però l'Stil prefereix dormir a l'estable.

Mentre la llet s'escalfa, aprofita per netejar l'estable. Aparta els fems amb la forca, escampa palla seca i omple la menjadora de farratge.

En tornar a la casa, la llet ja ha bullit i la Bet l'ha apartada del foc. També ha parat taula.

Esmorzen en silenci. Fan servir les paraules justes. Però aquest matí la Bet ha dit alguna cosa més:

—Avui tindrem visita.

L'Stil l'ha mirada.

—Sí, tindrem visita —ha repetit la Bet i un petit somriure, potser nerviós, potser de circumstàncies, li ha creuat la cara.

Ell ha afirmat i ha esperat que la noia continués, però la Bet ha abaixat la mirada i ha tornat a concentrar-se en el bol de llet, com si pescar el pa que hi ha submergit fos el més important del món.

La Bet ha esperat que l'Stil abaixés els ulls per llançar-li una mirada. No és la primera vegada que ho fa. A vegades se'l mira com si se l'hagués d'aprendre, o potser té una mica de recança als ulls. Ell l'ha pescada unes quantes vegades. Aleshores la Bet sempre desvia els ulls i fa veure que alguna altra cosa demana tota la seva atenció.

Aquestes mirades van començar després que arribés aquella carta, pensa l'Stil. Des d'aleshores els

silencis tenen una altra textura. Abans cadascú hi navegava seguint el curs dels propis pensaments. En canvi, ara els silencis es tensen, demanen que algú els ompli. La relació entre ells dos ha perdut l'equilibri. No és que es congriï una tempesta d'aquelles que esclaten amb llamps i trons. Més aviat és l'esllavissada silenciosa d'un castell de sorra llepat per l'onada.

L'Stil ha fet un últim glop de llet i s'ha passat el dit pel coll de la camisa. Dins de casa, sent que la roba li va massa justa i li comença a picar. Els espais tancats l'ofeguen. Pensa que això li ve dels dies que es va passar a casa de la vella, sense poder moure's del llit. Però també pot ser una d'aquelles coses que s'amaguen sota el silenci del seu cap.

Mentre la Bet preparava la bossa, l'Stil ha recollit els plats i els ha rentat. Després l'Stil s'ha carregat la lletera a coll i ha acompanyat la Bet a l'embarcador.

S'hi esperaven tres nens, la Lena i en Nels i l'Ole, i el vell Magnus ja havia avarat la barca. L'Stil li ha passat la lletera i la resta de gerres que els pagesos han deixat a l'embarcador.

Quan els nens i la Bet ja havien embarcat, han sentit uns crits:

—Senyoreta! Stil!

Un nen de cabells rossos com un fil d'or ha corre-gut a trobar-los.

—Caspar, un dia faràs tard i ja no ens hi trobaràs —li ha retret la Bet.

—I hauràs de travessar nedant —ha afegit el vell Magnus, que ja tenia els remes a les mans.

En Caspar ha tret pit:

—Ara ja en sé, de nedar. Soc el millor nedador de Rom.

L'Stil, des del moll, ha clavat una empenta a la barca, que ha començat a travessar el braç de mar. Els nens tenen l'escola al continent, a Tundira, i la Bet hi fa de mestra.

L'Stil ha esperat dret al moll fins que tots han desembarcat a l'altra riba. S'hi espera cada dia, des del dia que va saltar del tren a Tundira.